

Základní škola speciální Jasněnka, o.p.s., Jiráskova 772, 783 91 Uničov	
VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
Číslo jednací:	ZŠsJ/292/2026
Spisový znak/Skartační znak a lhůta	1.2.5 / A5
Vypracovala:	Mgr. Iva Hozáková
Pedagogická rada projednala dne:	25. 8. 2026
Účinnost od:	1.9.2026 na dobu neurčitou
Verze:	V4

Na základě ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění, vydávám tento vnitřní řád školní družiny. Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

1. VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Činnost družiny

- družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy a přípravného stupně základní školy speciální
- družina organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce
- činnost družiny se uskutečňuje pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností, využitím otevřené nabídky spontánních činností
- družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování v prostorách školy a školní zahrady

2. PODROBNOSTI K VÝKONU PRÁV A POVINNOSTÍ ŽÁKŮ, JEJICH ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A PODROBNOSTI O PRAVIDLECH VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ S PEDAGOGICKÝMI PRACOVNÍKY

Práva a povinnosti účastníků činnosti školní družiny (dále jen „žáků“), jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků jsou dána školským zákonem.

2.1 Práva a povinnosti žáků

Žáci mají právo

- na účast výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou
- na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství a dodržování základních psychohygienických podmínek
- sdělit svůj názor vychovatelce ŠD nebo ředitelce školy; žák musí svůj názor vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti
- na odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jeho věku, odpoledne má žák trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře

- na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí
- na ochranu před jakoukoliv formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti
- být seznámen s vnitřním řádem školní družiny

Žáci mají povinnost

- dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž se seznámil
- přihlášení žáci jsou povinni řádně docházet do školní družiny
- žáci jsou povinni plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob
- své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, jiných žáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku
- zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně nahlásit vychovatelce školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo
- každý úraz, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásit bez zbytečného odkladu
- zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením
- chránit své zdraví i zdraví spolužáků
- chovat se v družině tak, aby neohrožovali ostatní žáky ani vyučující; při závažném a opakovaném porušování vnitřního řádu školní družiny může být rozhodnutím ředitelky školy takový žák ze ŠD vyloučen

Žák nesmí

- nosit do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob
- během pobytu ve školní družině používat elektronická zařízení (např. mobilní telefony, tablety, MP3 přehrávače), kromě odůvodněných případů se souhlasem pedagoga
- pořizovat nahrávky (video, audio, foto) bez svolení nahrávané osoby
- opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky ŠD před ukončením pobytu ve školní družině z bezpečnostních důvodů
- používat hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí, hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky, a to vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy
- používat alkoholické nápoje, kouřit, vyrábět, distribuovat, přechovávat, šířit, propagovat a užívat omamné psychotropní látky v prostorách školní družiny a při akcích souvisejících u činností ŠD; žák se nesmí dostavit do školní družiny nebo na akci pořádanou školní družinou pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek
- hrubým způsobem porušovat vnitřní řád ŠD

2.2 Práva a povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci mají právo

- na informace o průběhu a vzdělávání dítěte ve školní družině
- na informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školského zákona
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání žáka

Zákonní zástupci mají povinnost

- seznámit se s vnitřním řádem ŠD
- na vyzvání vedoucího školského zařízení se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání účastníka školní družiny
- informovat školské zařízení o zdravotní způsobilosti žáka ke vzdělávání a případných změnách způsobilosti, o zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, údaje o tom, zda je žák zdravotně znevýhodněn, včetně údaje o druhu znevýhodnění
- dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka v zájmovém vzdělávání
- oznamovat školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a školského zákona č. 561/2004 Sb. další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích.

2.3 Práva a povinnosti zaměstnanců

Zaměstnanci mají právo

- na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole
- aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy
- volit a být voleni do školské rady
- na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

Zaměstnanci mají povinnost

- vykonávat pedagogickou i ostatní činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání
- chránit a respektovat práva žáků
- chránit bezpečí a zdraví žáků a předcházet všem formám rizikového chování ve školách a školských zařízeních
- svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj
- zachovat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu žáků a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku
- poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezletilých žáků informace spojené s výchovou a vzděláváním

- dodržovat vnitřní řád ŠD a další vnitřní předpisy školy. V zájmu ochrany vlastního zdraví a zdraví žáků jsou povinni se pravidelně účastnit školení v oblasti bezpečnosti zdraví a ochrany při nejružnějších činnostech a dodržovat veškeré zásady bezpečnosti
- všichni zaměstnanci školy jsou povinni poskytnout žákovi první pomoc a ochranu v případě, že jsou o to žákem požádáni. V ostatních případech postupují podle svého nejlepšího vědomí a svědomí

3. PROVOZ A VNITŘNÍ REŽIM

3.1. Přihlašování a odhlašování

- ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností
- přihlašování žáků do školní družiny je prováděno na základě písemných přihlášek zákonných zástupců žáka. Součástí přihlášky je písemné sdělení zákonných zástupců o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny
- o zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy
- činnost školní družiny je přednostně pro žáky školy
- k pravidelné docházce mohou být přijati žáci přípravného stupně ZŠS do naplnění kapacity školní družiny
- žák může být vyloučen ze ŠD, pokud soustavně porušuje pravidla chování, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, opakovaně svévolně nenavštěvuje ŠD anebo zákonní zástupci nehradí poplatky ŠD
- rozhodnutí o vyloučení je písemné a obsahuje možnost odvolání k ředitelce školy do 15 dnů
- v případě většího zájmu o ŠD, než je maximální kapacita ŠD, budou přednostně přijímáni žáci zaměstnaných zákonných zástupců, teprve poté ostatní zájemci
- omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze školní družiny jinak či s jinou osobou, než je obvyklé, sdělí tuto skutečnost vychovatelce písemně nebo mohou i ústně

3.2. Podmínky úplaty

- výše úplaty je 100 Kč/měsíc
- neplatí se v době hlavních prázdnin
- úplata se provádí měsíčně (zpětně – platí se vždy v měsíci následujícím po měsíci, ve kterém vznikla povinnost platit úplatu), platí se pouze hotově

3.3 Organizace činnosti

- provoz školní družiny probíhá v pracovní dny. V době prázdnin, mimořádných prázdnin nebo ředitelského volna školní družina nefunguje
- provozní doba školní družiny
 - ranní družina – 7:00 – 7:45
 - odpolední družina – 11.30 – 15:30
- **ranní provoz** – od 7:00 – 7:45, poté žáci odcházejí do tříd v doprovodu učitelky nebo asistentky pedagoga dané třídy

- **odpolední provoz** – po skončení dopoledního vyučování žáci odcházejí v doprovodu svých učitelů a asistentů pedagoga do školní jídelny. Po skončení oběda si žáky přebírají vychovatelky školní družiny.
- lokalizace ŠD – všechny třídy školy (I., II., III., Motýlci), herna, jídelna, multisenzorická místnost, školní zahrada
- ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje přípravu na vyučování
- školní družina může organizovat činnosti (výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce apod.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu školní družiny. Při těchto činnostech se počty žáků, děti řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb.
- po skončení provozu ŠD je zákonný zástupce povinen vyzvednout si své dítě. V případě nevyzvednutí žáka vychovatelka setrvává na pracovišti a pokusí se o telefonické spojení se zákonnými zástupci či osobami uvedené na přihlášce dítěte do ŠD. Pokud se se zákonnými zástupci nekontaktuje, po uplynutí 1 hodiny kontaktuje vychovatelka (nebo jiný pověřený pedagogický pracovník) zástupce obecního úřadu za účelem zajištění přiměřené péče o dítě, a to orgán sociálně právní ochrany dětí (mimo pracovní dobu místně příslušného úřadu je možné zajistit kontakt na pracovníka orgánu sociálně právní ochrany dětí prostřednictvím Policie ČR). O kontaktování zástupce obecního úřadu vyhotoví vychovatelka (nebo jí pověřený pedagogický pracovník) písemný záznam.

4. ADAPTAČNÍ PROCES ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

4.1 Účel adaptačního procesu

Vzhledem k individuálním potřebám žáků je pro nově přijaté žáky nebo žáky s výraznými projevy psychického vyčerpání stanoven adaptační režim. Cílem adaptace je pozvolné začlenění žáka do zájmového vzdělávání, prevence přetížení a rozvoj pocitu bezpečí.

4.2 Forma adaptačního režimu

- postupné prodloužování časového rozsahu pobytu: zpočátku kratší pobyt v ŠD (např. 30-60 min po vyučování) s postupným navyšováním podle zvládnutí zátěže žákem

4.3 Postup při zavedení adaptačního režimu

- **Individuální adaptační plán (IAP):** o potřebě a konkrétní podobě adaptačního režimu rozhoduje ředitelka školy na základě doporučení vychovatele nebo SPC a po dohodě se zákonnými zástupci. V něm se zaznamená úprava doby pobytu ve ŠD.
- **Standartní délka adaptace:** adaptační proces se zpravidla sjednává na dobu 1 až 3 měsíců. V mimořádných případech lze dobu po vyhodnocení prodloužit.

4.4 Průběžné vyhodnocení a ukončení adaptace

- vychovatel (ve spolupráci s AP) vede o proběhu adaptace písemné záznamy v *Adaptačním archu žáka ve školní družině*
- minimálně 1x za 14 dní (případně dle potřeby) probíhá vyhodnocení adaptace se zákonnými zástupci

- pokud žák zvládá zátěž bez známek traumatizace, autostimulačních či agresivních projevů z přetížení, dochází k postupnému přechodu na plný rozsah zájmového vzdělávání uvedený v přihlášce

4.5 Postup při nezvládnutí adaptačního procesu

Pokud ani přes vyčerpání všech dostupných podpůrných opatření, úpravu prostředí a personální posílení nedochází k adaptaci žáka a jeho pobyt v ŠD vede k jeho soustavnému psychickému přetížení, ohrožení jeho zdraví, bezpečnosti nebo bezpečnosti ostatních účastníků:

- ředitelka školy svolá schůzku vychovatelky a zákonných zástupců
- přednostně se navrhne úprava rozsahu docházky po dohodě se zákonnými zástupci
- v krajním případě, kdy dochází k soustavnému a zásadnímu narušování bezpečnosti provozu, může ředitelka školy rozhodnout o ukončení zájmového vzdělávání. Součástí podkladů pro toto rozhodnutí je kompletní dokumentace z adaptačního procesu.

5. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví jako ve školním řádu
- vychovatelka školní družiny provede prokazatelně poučení žáků, dětí první den školního roku a dodatečné poučení žáků, dětí, kteří při první hodině chyběli
- žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti, záznam poučení je uveden v Přehledu výchovně vzdělávací práce
- žák, dítě bez vědomí vychovatelky neopouští školní družinu. Žákům, dětem není v době mimo vyučování dovoleno zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor.
- všichni žáci a děti se chovají tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz nebo poranění, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci ihned ohlásí.
- při úrazu poskytne vychovatelka školní družiny žákovi první pomoc a v případě nutnosti zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned ohlásí vedení školy a rodičům, vyplní záznam do knihy úrazů. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dozvěděl první.
- všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
- součástí zdravého a bezpečného prostředí je prevence sociálně patologických jevů (šikana, vandalismus, násilné chování, užívání návykových látek). Žáci mají přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek.
- pedagogičtí pracovníci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Pokud zjistí závady a nedostatky ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech ředitelku školy a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.

- vychovatelka školní družiny sleduje zdravotní stav žáků, dětí a v případě náhlého onemocnění informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka, dítěte. Nemocný žák, dítě může být odeslán k lékařskému ošetření jen v doprovodu dospělé osoby.

6. PODMÍNKY ZACHÁZENÍ S MAJETKEM ŠKOLY

- s vypůjčeným majetkem zachází šetrně, v plném rozsahu hradí škody, které úmyslně zapříčiní
- u každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy či osob je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
- ztráty věcí hlásí žáci, děti neprodleně vychovateli školní družiny
- do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí

7. DOKUMENTACE

Ve školní družině se vede tato dokumentace

- Přihlášky do školní družiny
- Přehled výchovně vzdělávací práce
- Roční plán práce
- Vnitřní řád školní družiny

8. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Kontrolu provádění tohoto řádu zajišťuje vedoucí vychovatelka školní družiny.

Zrušuje se předchozí znění tohoto vnitřního řádu, jeho uložení se řídí spisovým řádem školy.

V Uničově dne 10. 8. 2026

.....
Mgr. Iva Hozáková
ředitelka školy